Elektroninio dokumento nuorašas
Registracijos data 2026-10-06 Nr. 1S-114 (2026)

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS
ATSISAKYTI PRADĖTI TYRIMĄ DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS IR VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VEIKSMŲ IR SPRENDIMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS

2026 m. spalio 6 d.
Vilnius

Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2026 m. spalio 6 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – SAM) ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos (toliau – VRSA) veiksmų ir sprendimų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams ir nustatė:

(1) UAB „Vilniaus laidojimo namai“ (toliau – Pareiškėjas) 2026 m. birželio 3 d. Konkurencijos tarybai pateikė prašymą „Dėl sąžiningos konkurencijos užtikrinimo“ (toliau – Pareiškimas)[1].

(2) Pareiškėjas skundžia 2025 m. birželio 4 d. ir 2025 m. liepos 4 d. VRSA raštus, kuriais atsisakyta patraukti atsakomybėn asmenis pagal Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 359 straipsnį, reglamentuojantį atsakomybę už statinio (jo patalpų) naudojimą pažeidžiant nustatytus reikalavimus ir (ar) naudojimą ne pagal paskirtį. VRSA sprendimai grindžiami tuo, jog, nors religinių bendruomenių pastatuose leidžiama atsisveikinti su mirusiaisiais, tačiau tai daroma neatlygintinai. Nenustačiusi, kad statiniai (jų patalpos) būtų naudojami ne pagal paskirtį, t. y. kad juose būtų vykdoma komercinė (mokama) laidojimo paslaugų veikla, VRSA nenustatė ANK 359 straipsnyje numatyto administracinio nusižengimo požymių.

(3) Pareiškėjas taip pat skundžia SAM 2025 m. spalio mėn. raštą[2], kuriuo SAM pateikė vertinimą, kad jei Katalikų bažnyčios parapijų priklausančiose patalpose nevykdoma laidojimo paslaugų veikla, o jose atliekamos tik religinės laidojimo apeigos ar neatlygintinai suteikiamos patalpos atsisveikinti su mirusiuoju, tokių apeigų vykdymas vien tik religinio pobūdžio tikslais ar leidimas neatlygintinai naudotis patalpa, paprastai nėra laikomas ūkine veikla; taip pat apeigų vykdymas pagal religinių bendruomenių ir bendrijų statutus ir normas nepriskirtinas laidojimo, tame tarpe ir šarvojimo, paslaugoms. Pareiškėjas skundžia ir SAM 2026 m. vasario 11 d. raštą, kuriame SAM paaiškino, kad religinio pobūdžio šarvojimo apeigos gali būti atliekamos religinės paskirties pastatuose ar patalpose, taip pat gyvenamosiose patalpose ir kitose teisės aktuose nurodytose vietose, ir šiais atvejais tai nelaikytina statinio naudojimu ne pagal paskirtį. Visuomenės sveikatos saugos reikalavimai, įtvirtinti higienos normose, pirmiausia taikomi ūkinei veiklai ir paslaugų teikimui. Neatlygintinas patalpų suteikimas atsisveikinti su mirusiuoju nelaikytinas ūkine veikla ar paslaugų teikimu, todėl SAM vertinimu, neturėtų būti taikomas toks pats privalomų reikalavimų lygmuo.

(4) Pareiškėjas mano, kad aukščiau minėti SAM bei VRSA sprendimai pažeidžia Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimus ir prašo Konkurencijos tarybos pradėti tyrimą. Pareiškėjas taip pat

[1] Pareiškėjas papildomą informaciją teikė 2026 m. birželio 3 d., 2026 m. birželio 22 d., 2026 m. rugpjūčio 14 d. ir 2026 m. rugsėjo 14 d. Toliau kartu vadinama Pareiškimu.

[2] Pateiktas kaip atsakymas į Pareiškėjo 2025 m. rugsėjo 29 d. prašymą „Dėl visuomenės sveikatos priežiūros veiklą reglamentuojančių teisės aktų, susijusių su laidojimo (žmogaus palaikų šarvojimo) veikla, išaiškinimo“.

prašo kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę su pasiūlymais dėl teisės aktų pakeitimų[3], jeigu Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies pažeidimas nebūtų nustatytas. Pareiškėjo vertinimu, parapijų patalpose sudaromai galimybei atsisveikinti su mirusiaisiais turėtų būti taikomi tokie patys reikalavimai, kurie yra taikomi atlygintines laidojimo paslaugas teikiantiems subjektams, t. y. tokiai veiklai turėtų būti privalomas leidimas – higienos pasas (atitinkamai ir reikalavimai dėl pastato paskirties). Pareiškėjo teigimu, dėl šių reikalavimų laikymosi atlygintines laidojimo paslaugas teikiantys subjektai patiria reikšmingų sąnaudų, kurios turi įtakos laidojimo paslaugų kainoms, todėl toks skirtingas reguliavimas suponuoja Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatų pažeidimą. Galiausiai, Pareiškėjo teigimu, visuotinai žinoma, kad tokiose tariamai neatlygintinių šarvojimo paslaugų schemose dalyvauja atitinkami subjektai, kurie renka užmokestį, kurio oficialiai nedeklaruoja. Vis dėlto, Pareiškėjas nepateikė duomenų, pagrindžiančių šiuos savo teiginius.

(5) Pagal Konkurencijos įstatymo 17 straipsnio 1 dalį Konkurencijos taryba yra valstybės įstaiga, vykdanti valstybinę konkurencijos politiką ir prižiūrinti, kaip laikomasi Konkurencijos įstatymo. Konkurencijos įstatymo 22 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta, jog Konkurencijos taryba tiria viešojo administravimo subjektų priimtų teisės aktų ar kitų sprendimų atitiktį Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams.

(6) Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 1 dalis nustato pareigą viešojo administravimo subjektams užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę vykdant jiems pavestus uždavinius, susijusius su ūkinės veiklos reguliavimu, o šio straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama priimti teisės aktus arba kitus sprendimus, kurie teikia privilegijas arba diskriminuoja atskirus ūkio subjektus ar jų grupes ir dėl kurių atsiranda ar gali atsirasti konkurencijos sąlygų skirtumų atitinkamoje rinkoje konkuruojantiems ūkio subjektams, išskyrus atvejus, kai skirtingų konkurencijos sąlygų neįmanoma išvengti vykdant Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

(7) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 punktas nurodo, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu nėra duomenų, kurie leistų pagrįstai įtarti šio įstatymo pažeidimą.

(8) Vertinant viešojo administravimo subjekto sprendimus (veiksmus), pirmiausia turi būti nustatyta, ar jie yra susiję su ūkinės veiklos reguliavimu[4].

(9) Konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 24 ir 25 dalyse nustatyta, kad ūkinė veikla – gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti, o ūkio subjektas – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciumai ir pan.), įstaigos ar organizacijos arba kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje.

(10) Kaip savo praktikoje yra patvirtinęs Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), atskleidžiant ūkinės veiklos ir ūkio subjektų sąvoką turi būti laikomasi funkcinio požiūrio, t. y. turi būti vertinama, ar konkreti vykdoma veikla traktuotina kaip atlygintinų paslaugų teikimas[5].

(11) Europos Sąjungos Teisingumo Teismas savo praktikoje taip pat yra patvirtinęs, kad dalyvavimas religinėje ar kitokioje filosofinėje bendruomenėje patenka į bendrijos teisės taikymo sritį tik tiek, kiek

[3] Pareiškėjas prašo teisės aktų pakeitimų, įpareigojančių ir neatlygintinai šarvojimo paslaugas teikiančius subjektus laikytis šiai veiklai nustatytų higienos normų.
[4] LVAT 2018 m. kovo 26 d. nutarties administracinėje byloje Nr. eA-4-822/2018, *AB „Orlen Lietuva“ ir kt. prieš Konkurencijos tarybą*, 97 pastraipa; LVAT 2008 m. sausio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A[556] 45/2008, *Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos prieš Konkurencijos tarybą*.
[5] LVAT 2011 m. gruodžio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A[858]-3395/2011, *Teisingumo ministerija prieš Konkurencijos tarybą*.

jis gali būti laikomas ekonomine veikla. Darbas pagal darbo sutartį arba paslaugų teikimas už atlygį turi būti laikomi ekonomine veikla[6].

(12) Pareiškėjo teigimu, skundžiamais sprendimais sudaromos skirtingos konkurencijos sąlygos, nes neatlygintinai galimybei atsisveikinti su mirusiaisiais netaikomas reikalavimas turėti leidimą-higienos pasą, nors Pareiškėjo ir kitų ūkio subjektų teikiamoms atlygintinėms šarvojimo paslaugoms toks reikalavimas taikomas.

(13) Įvertinus šiuos Pareiškėjo argumentus, taip pat atsižvelgus į parapijų sudaromos galimybės atsisveikinti su mirusiaisiais pobūdį, t. y., kad ši veikla vykdoma religinio pobūdžio tikslais ir yra neatlygintina, darytina išvada, kad nėra pagrindo tokią veiklą laikyti ūkine veikla Konkurencijos įstatymo taikymo tikslais.

(14) Be to, atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjas skundžia VRSA sprendimus, kuriais, nenustačiusi ANK pažeidimo faktų, VRSA atsisakė pradėti administracinių nusižengimų teiseną, nėra pagrindo Pareiškėjo skundžiamų VRSA veiksmų surašant sprendimus laikyti veiksmais, susijusiais su ūkinės veiklos reguliavimu.

(15) Atsižvelgiant į tai, nėra duomenų, kurie leistų pagrįstai įtarti, kad SAM ir VRSA galėjo pažeisti Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus.

(16) Atsižvelgiant į tai, kad skundžiamiems SAM ir VRSA sprendimams nėra taikytini Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimai, nėra pagrindo Konkurencijos tarybai kreiptis į Lietuvos Respublikos Vyriausybę dėl teisės aktų keitimo.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 4 straipsniu ir 24 straipsnio 4 dalies 7 punktu,

Konkurencijos taryba n u t a r i a:

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos ir Vilniaus rajono savivaldybės administracijos veiksmų ir sprendimų atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalies reikalavimams.

Nutarimas gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui per vieną mėnesį nuo jo įteikimo dienos arba nuo jo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje *kt.gov.lt* dienos, atsižvelgiant į tai, kas įvyksta pirmiau.

Pirmininkė Jolanta Ivanauskienė

[6] Teisingumo Teismas 1988 m. spalio 5 d. sprendimo byloje Nr. 196/87, *Udo Steymann prieš Staatssecretaris van Justitie*, 8-10 pastraipose nurodė, kad: *atsižvelgiant į Europos ekonominės bendrijos tikslus, dalyvavimas religinėje ar kitokioje filosofinėje bendruomenėje patenka į bendrijos teisės taikymo sritį tik tiek, kiek jis gali būti laikomas ekonomine veikla pagal Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 2 straipsnį. Darbas pagal darbo sutartį arba paslaugų teikimas už atlygį turi būti laikomi ekonomine veikla pagal Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 2 straipsnį*.

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 188668192, Jogailos g. 14, Vilnius 01116
Dokumento pavadinimas (antraštė)	ATSISAKYTI PRADĖTI TYRIMĄ DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS IR VILNIAUS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VEIKSMŲ IR SPRENDIMŲ ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO 2 DALIES REIKALAVIMAMS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-10-06 Nr. 1S-114 (2026)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Suderinimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Lukoševičiūtė, Grupės vadovė, Dominuojančių ir viešųjų subjektų tyrimo grupė
Sertifikatas išduotas	AGNĖ LUKOŠEVIČIŪTĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-06 13:30:13 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	–
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-04-25 17:45:08 – 2029-04-24 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Jolanta Ivanauskienė, Pirmininkė, Konkurencijos tarybos nariai
Sertifikatas išduotas	JOLANTA IVANAUSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-10-06 14:35:56 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-10-06 14:36:13 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2023-06-09 17:30:35 – 2028-06-07 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, į.k. 188668192 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 13:28:57 iki 2027-12-18 13:28:57
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.88
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-10-06 14:51:44)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2026-10-06 14:51:45 Dokumentų valdymo sistema Avilys